

Analiza proračuna i strategija razvoja Grada Vukovara

Novaković, Nora

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:217937>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski sveučilišni studij Financijski menadžment

Nora Novaković

Analiza proračuna i strategija razvoja Grada Vukovara

Završni rad

Osijek, 2021.

Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski sveučilišni studij Financijski menadžment

Nora Novaković

Analiza proračuna i strategija razvoja Grada Vukovara

Završni rad

Kolegij: Lokalne financije

JMBAG: :0010226533

e-mail: nnovakovic@efos.hr

Mentor: izv.prof.dr.sc. Karačić Domagoj

Osijek, 2021.

Josip Juraj Strossmayera University of Osijek
Faculty of Economics in Osijek
UNDERGRADUATE STUDY OF FINANCIAL MANAGEMENT

Nora Novaković

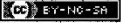
Budget analysis and development strategy of the City of Vukovar

Final paper

Osijek, 2021.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Nora Novaković

JMBAG: 0010226533

OIB: 76431106911

e-mail za kontakt: novakovic.upravni@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski studij Financijski menadžment

Naslov rada: Analiza proračuna i strategija razvoja Grada Vukovara

Mentor/mentorica diplomskog rada: izv.prof.dr.sc. Karačić Domagoj

U Osijeku, _____ 2021. _____ godine

Potpis _____

Nora Novaković

Analiza proračuna i strategija razvoja Grada Vukovara

SAŽETAK

Županije, gradovi te općine čine teritorijalnu podjelu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i regionalne samouprave. Oblici suradnje, zakonsko uređenje, rad javnih službi, kao i struktura proračuna promatra se na primjeru lokalne jedinice Grada Vukovara. U prvom dijelu, Grad Vukovar je promatran kroz njegovu povijest, strukturu stanovništva, nacionalnih manjina, nezaposlenosti, te ustanove i tvrtke koje čine dio svakodnevnog života građana. Cilj drugog dijela rada bio je dati detaljan uvid u proračun što je provedeno ekonomskom klasifikacijom kojom su analizirani prihodi, rashodi, te njihova struktura kroz razdoblje od 2015. do 2019. godine. Tijekom evaluacije prihoda i rashoda, izdvojene i analizirane su glavne komponente koje su od važnosti za proračun Grada Vukovara. S obzirom na prihode i primitke koji su ostvareni, odnosno rashodi i izdatki koji su utrošeni, na kraju rada, zaključak sadržava rezultate analize proračuna.

Ključne riječi: proračun, prihodi, rashodi, analiza

Budget analysis and development strategy of the city of Vukovar

ABSTRACT

Counties, cities and municipalities form the territorial division of the Republic of Croatia, ie local and regional self-government units. Forms of cooperation, legal regulation, work of public services, as well as the structure of the budget are observed on the example of the local unit of the City of Vukovar. In the first part, the City of Vukovar is observed through its history, population structure, national minorities, unemployment, and institutions and companies that are part of the daily life of citizens. The aim of the second part of the paper was to give a detailed insight into the budget, which was carried out by the economic classification which analyzes revenues, expenditures, and their structure over the period from 2015 to 2019. During the evaluation of revenues and expenditures, the main components that are important for the budget of the City of Vukovar were identified and analyzed. Considering the revenues and receipts that have been realized, regarding expenditures and expenses that have been spent, at the end of the paper, the conclusion contains the results of the budget analysis.

Keywords: budget, revenues, expenditures, analysis

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Metodologija rada.....	2
2.1. Metode istraživanja.....	2
2.2. Hipoteze i ciljevi rada	2
3. Teorijska podloga i prethodna istraživanja.....	3
4. Opće informacije o Gradu Vukovaru	5
4.1. Povijesni pregled teritorijalnog ustrojstva Grada Vukovara	5
4.2. Administrativne i zakonske funkcije Grada Vukovara.....	5
4.3. Demografski pokazatelji	6
4.4. Gospodarski pokazatelji	7
4.5. Broj ustanova i komunalnih poduzeća u vlasništvu grada Vukovara.....	8
4.6. Porezne olakšice.....	8
5. Analiza proračuna Grada u razdoblju od 2015. do 2019.godine.....	10
5.1. Analiza prihoda Grada Vukovara u promatranom razdoblju	10
5.2. Analiza rashoda u promatranom razdoblju	14
6. Rezultati istraživanja i rasprava	19
7. Zaključak.....	21
Popis literature.....	22
Popis tablica	24

1. Uvod

Svaka država pokušava organizirati svoj teritorij što racionalnije i efikasnije, pa se tako Republika Hrvatska dijeli na 20 županija, odnosno 127 gradova (mjesto koja broje više od 10 000 stanovnika) i 428 općina kao jedinice lokalne samouprave. Upravo podjela na lokalnu i regionalnu samoupravu obuhvaća pravo na autonomno obavljanje lokalnih poslova, prikupljanje i raspolaganje prihodima, zasebno uređivanje djelokruga svojih tijela kojim se nastoji povećati standard i kvalitetu svakodnevnog života stanovnika.

Određen ratnim događanjima i posljedicama, razvoj Grada Vukovara je poprilično otežan te očekivano, suočen s nizom izazova, poteškoća, prepreka čime se izdvaja od većine lokalnih jedinica. Upravo iz navedenih razloga, Grad Vukovar je pravi primjer kojim će se pokazati kako je značajno donošenje proračuna kojim će se učinkovito i ekonomično utjecati na gospodarstvo, industriju, zaposlenost...

Proračun je dokument u kojem su sadržani planirani prihodi i rashodi kroz godinu na temelju kojeg dobivamo uvid na koji način, u ovome slučaju Grad Vukovar, raspolaže svojim sredstvima. Stoga, cilj ovog rada je na temelju detaljne analize proračuna, približiti potencijalne mogućnosti ekonomskog razvoja Grada. Rad je podijeljen u nekoliko poglavlja gdje se najprije polazi od informacija o Gradu Vukovaru kao što su povijest, administrativno-zakonske funkcije te opće informacije (demografski i gospodarski pokazatelji, broj ustanova i komunalnih poduzeća, porezne olakšice). Glavni dio rada čini analiza proračuna odnosno analiza strukture prihoda i rashoda Grada tijekom promatranog razdoblja. U konačnici

2. Metodologija rada

U ovom je poglavlju navedene su korištene metode istraživanja tijekom njegove izrade te je postavljena hipoteza koje će biti testirana kroz seminarski rad.

2.1. Metode istraživanja

U analizi proračuna Grada Vukovara korištena je povijesna metoda prilikom povijesnog pregleda teritorijalnog ustrojstva Vukovara, statistička metoda, odnosno statistički podaci te metoda analize prilikom pregleda popisa stanovništva te u proračunima Grada Vukovara u promatranom razdoblju. Metoda indukcije se koristi pri provjeravanju postavljene hipoteze te vodi do konačnog zaključka na osnovu pojedinih analiza.

2.2. Hipoteze i ciljevi rada

Grad Vukovar je sjedište Vukovarsko-srijemske županije te grad kojem država na razne načine pokušava pomoći na putu oporavka i razvoja nakon njegova razaranja u Domovinskom ratu. Stoga je postavljena hipoteza ovog seminarskog rada:

1. Grad Vukovar je u razdoblju od 2015. do 2019. godine konstantno ostvarivao proračunski suficit“.

3. Teorijska podloga i prethodna istraživanja

Grad Vukovar, zbog svog geografskog položaja, pa samim time i Vukovarsko-srijemska županija, bio je pogođen ratom te na početku svoga razvoja u nepovoljnijem položaju u usporedbi s većinom drugih županija odnosno gradova, stoga je danas potrebno više truda kako bi se uklonile nejednakosti, zaustavila velika iseljavanja, umanjile stope nezaposlenost. Upravo jedan od najvećih problema s kojim se suočava Grad Vukovar su migracije. Do godine 1991. razvoj stanovništva Vukovara bio je razmjeno ujednačen i uglavnom neprekidno pozitivan. No, znatan gubitak ljudi, te velike ratne, materijalne štete promjenili su demografsku strukturu Grada Vukovara. Od 1991. do 2011. godine cjelokupno stanovništvo se smanjilo za 32.2% odnosno bilježi se neprekidno prirodno smanjenje stanovnika. „Prema podacima Uprave za prognanike, povratnike i izbjeglice iz kolovoza 2001., u njezinoj evidenciji nalazila se 23.071 osoba s područja Grada Vukovara, i to 14.464 povratnika bivših prognanika (62,7%) i 8607 prognanika u statusu (37,3%). To, dakako, znači da je značajno više od polovine prijeratnog stanovništva Vukovara sudjelovalo u prisilnim ratnim migracijskim strujama.” (Živić, 2012.) Opadajuća potražnja za radnom snagom, rast nezaposlenosti (samo 60% aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje, što dovodi do porasta kategorija ekonomski uzdržavanog stanovništva), niska produktivnost rada, pad tržišne konkurentnosti utjecali su na privlačnost Grada Vukovara za naseljavanje i život

“Prema Izvješću Državne komisije za popis i procjenu ratne štete, iz 1999., na području Grada Vukovara procijenjena je ukupna izravna ratna šteta od 9,5 milijardi kuna (neizravne ratne štete barem su četiri puta veće), od kojih se 4,6 milijardi odnosi na gospodarstvo (48,4%), 2,3 milijarde na infrastrukturu (24,2%) te 2,6 milijardi na privatnu imovinu (27,4%). Među gospodarskim subjektima najveće ratne štete zabilježile su, dakako, najveće prijeratne tvrtke: Borovo (1,9 milijardi kuna), Vupik (1,3 milijarde kuna) i Vuteks (0,9 milijarde kuna).” (Živić, 2012.)

Do sada je u obnovu Grada Vukovara, što iz državnoga proračuna, što iz drugih izvora, uloženo gotovo 2 milijarde kuna. Oživljavanje, obnova i napredak Grada Vukovara vođeno je Zakonom o obnovi i razvoju Grada Vukovara, Strategijom razvoja Vukovarsko-srijemske županije te Programom ukupnog razvoja Grada Vukovara. Upravo su to zakoni odnosno dokumenti za čiju se provedbu pružaju sredstva iz državnog proračuna.

“Zakonom o obnovi i razvoju Grada Vukovara se određuju poticajne mjere za ubrzanu obnovu i razvoj Grada Vukovara i otklanjanje posljedica razaranja građevina i drugih posljedica nastalih tijekom Domovinskog rata. Poticajne mjere ubrzane obnove i razvoja Grada Vukovara odnose se na:

1. ratom razorene ili oštećene građevine (poslovne, stambene, objekte infrastrukture, i dr.),
2. razminiranje,
3. povratak prognanika i izbjeglica,
4. zapošljavanje i otvaranje novih radnih mjesta,
5. uvođenje informatičkih tehnologija u sva područja gospodarstva, društvenih djelatnosti, državne uprave i lokalne samouprave,
6. tehničko-tehnološku modernizaciju,
7. obrazovanje i osposobljavanje u skladu s potrebama za novim znanjima i vještinama,
8. razvoj poduzetništva,
9. prevenciju ekoloških incidenata,
10. uklanjanje ruševina i recikliranje građevinskog otpada. Sredstva za provedbu poticajnih mjera osiguravaju se u državnom proračunu s proračunskih pozicija.” (Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara, NN 44/01)

Stoga je, kao jedinici lokalne uprave, važno da grad usvoji proračun kojim brzo i djelotvorno će moći utjecati na gospodarstvo i industriju. Nadalje, provodi se detaljna analiza proračuna kojom će se prikazati koliko učinkovito Grad Vukovar raspolaže proračunskim sredstvima, te koliko mu u tome pomažu donose zakoni odnosno planirane strategije i programi.”

4. Opće informacije o Gradu Vukovaru

Između prošlosti i sadašnjosti postoji samo tanka granica. Ako ne razumijemo prošlost, ne možemo utjecati na sadašnjost i budućnost. Stoga, u sljedećim poglavljima je prikazan povijesni put Grada Vukovara koji i danas utječe na proračun Grada Vukovara.

4.1. Povijesni pregled teritorijalnog ustrojstva Grada Vukovara

Mnogobrojni arheološki lokaliteti otkrivaju kako je područje Vukovara neprekidno naseljeno preko 5 000 godina. Položaj Vukovara na visokoj obali Dunava kod ušća Vuke omogućavao je veliku obrambenu efikasnost naselja, stoga je predstavljao mjesto pogodno za život. Njegova važnost kroz povijest očituje se i kroz status slobodnog kraljevskog grada koji je dobio već 1231. godine. Tada je Vukovar bio sjedište Vukovarske županije, koja se prostirala između Dunava i Save. No, dolaskom Osmanlija, Vukovar gubi strateško značenje, koje od njega preuzima Ilok, ali ostaje na važnom prometnom pravcu. Sastojao se od nekoliko gradskih četvrti, a pred kraj turske vlasti brojao je do 3 000 stanovnika. Nakon njegovog oslobođenja vraća se starosjedilačko pučanstvo i ponovno postaje središte, ovog puta velike Srijemske županije koja je zauzimala znatno veći teritorij. Industrijalizacijom se Vukovar razvija a posljedično s time raste i broj stanovnika te poslije Drugog svjetskog rata prelazi brojku od 17 000 (Grad Vukovar, 2018). Nadalje, u Domovinskim ratu oko 22 000 stanovnika je protjerano iz grada, a Vukovar 1991. biva razoren. Stanovništvo se 1997. vraća u grad procesom mirne reintegracije (TZ Grada Vukovara, 2019). Vukovar danas čine gradske četvrti Trpinjska cesta, Borovo Naselje, Mitnica, Petrova gora, Sajmište, Supoderica, Lužac i Centar te prigradska naselja Lipovača i Sotin (Karta Hrvatske, 2020).

4.2. Administrativne i zakonske funkcije Grada Vukovara

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi grad predstavlja jedinicu lokalne samouprave u kojoj se nalazi sjedište županije te svako mjesto koje ima preko 10 000 stanovnika, a zajedno sa prigradskim naseljima predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. Kao takav, zadaća Grada Vukovara je provoditi aktivnosti vezane za uređenje naselja i stanovanje, na prostorno i urbano planiranje te komunalno gospodarstvo. Također, grad je odgovoran za brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu

zdravstvenu zaštitu te odgoj i osnovno obrazovanje, uključujući i kulturu, tjelesnu kulturu i šport. Poslovi zaštite koje provodi grad su u domeni zaštite potrošača, zaštite i poboljšanje prirodnog okoliša te protupožarnu zaštitu i civilnu obranu. Također, Vukovar, kao sjedište županije uz brigu za promet na svom području, dodatno vodi brigu o održavanju javnih cesta te izdaje građevinske i lokacijske dozvole, druge akte vezane uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 33/01). Obavljanje navedenih poslova Grad Vukovar koordinira kroz 8 različitih upravnih odjela i službi. Primjerice, Upravni odjel za prostorno uređenje, provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje i upravljanje gradskom imovinom odgovoran je za prostorno i urbanističko planiranje, provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje, svrhovito upravljanje nekretninama i slične poslove, dok upravni odjel za društvene djelatnosti obavlja poslove vezane za ljudska prava, razvoj civilnog društva, unaprjeđenja primarne zdravstvene zaštite i drugo (Grad Vukovar, 2018).

Grad Vukovar je jedinica lokalne samouprave na području utvrđenom Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (RH). U ovom poglavlju pobliže su prikazane opće informacije o veličini, stanovništvu i ostalim općim pokazateljima grada Vukovara.

4.3. Demografski pokazatelji

Cilj popisa stanovništva jest odrediti stvaran broj ljudi koji živi na određenom području. Prema rezultatima posljednjeg popisa stanovništva (2011.), u Gradu Vukovaru živi 27.683 stanovnika što čini 0,65% od ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Time je Grad zauzeo drugo mjesto po veličini u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Broj stanovnika koje je Vukovar imao na prošlih 7 popisa stanovništva vidljiv je u narednoj tablici (Državni zavod za statistiku, 2011.).

Tablica 1 Popis stanovništva Grada Vukovara u razdoblju od 1910.-2011. godine

Godina popisa stanovnika	1910.	1948.	1961.	1971.	1991.	2001.	2011.
Broj stanovnika	10 359	17 223	23 740	30 222	44 639	31 670	27 683

Izvor: obrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Iako je došlo do promjene ukupnog broja stanovnika, usporedbom se vidi smanjenje broja stanovnika od 1991. godine, što se, jasno, pripisuje Domovinskom ratu. No, nakon ratnih razaranja, negativni trend se nastavlja.

U Gradu Vukovaru prevladava stanovništvo ženskog spola (14 942 ženskog, u usporedbi sa 12 741 muškog stanovništva). Prosječni stanovnik Vukovara star je 43,8 godina. Stanovništvo Grada Vukovara je obuhvaćeno u 10 894 kućanstava. U odnosu na prethodno desetljeće i popis 2001. godine, broj stanovnika u Gradu Vukovaru smanjen je za 12,6% što je posljednje desetljeće označilo depopulacijom stanovništva. Stanovnike Grada Vukovara najvećim dijelom čine Hrvati, 57,37% ukupnog stanovništva Grada. Najzastupljenija nacionalna manjina Grada Vukovara su Srbi (34,87%), zatim Rusini (1,59 %) te Mađari (1,25%) (Državni zavod za statistiku, 2011.).

4.4. Gospodarski pokazatelji

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Grad Vukovar je 2011. godine brojao 7 424 zaposlene osobe, dok je s druge strane nezaposlenost iste godine iznosila 2 628, od čega je 1 423 osoba bilo ženskog, a 1 205 osoba muškog spola. U broju nezaposlenih i dalje predvode osobe ženskog spola. U obrazovnoj strukturi nezaposlenih prevladavaju osobe sa srednjom stručnom spremom. Slijede osobe s osnovnim obrazovanjem, a zatim na trećem mjestu prema nezaposlenosti u Gradu Vukovaru nalaze se osobe s nekim oblikom visokoškolskog obrazovanja. Najmanje nezaposlenih je bez škole i nezavršenom osnovnom školom (5,2%) (Državni zavod za statistiku, 2011.).

Najvećim djelom strukturu gospodarstva Grada Vukovara sa svojih 35% čini trgovina. Sastavni, ali karakterističan dio strukture čini primarni sektor koji sudjeluje sa svojih 21,30%. Kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Gradu Vukovaru, udio prerađivačke industrije je znatno manji te blago opada sa 12,20%. Upravo navedeni neizostavni dijelovi strukture gospodarstva Grada Vukovara su djelatnosti koje su nositelji prihoda te ostvaruju više od 76% svih ostvarenih prihoda (Grad Vukovar, 2018.).

4.5. Broj ustanova i komunalnih poduzeća u vlasništvu grada Vukovara

Grad Vukovar ne broji veliki broj ustanova pod svojim ustrojstvom, no svakako ima one najbitnije ustanove kao što su to dječji vrtići “Vukovar 1” i “Vukovar 2”, osnovne škole Nikole Andrića, Antuna Bauera, Siniše Glavačevića, Josipa Matoša, Mitnica, Dragutina Tadijanovića i Blage Zadre. Zatim je tu Gradska knjižnica i Gradski muzej Vukovar. Također jedna od bitnijih ustanova je svakako Turistička zajednica grada Vukovara i javna ustanova u kulturi “Hrvatski dom” koji se bavi promocijom te organizacijom raznih događaja i manifestacija u gradu. Na kraju, jedna od najbitnijih ustanova je JU “Sportski objekti Vukovar” koji sadrži sportsku dvoranu “Borovo Naselje” (velika dvorana, male dvorane, dvije teretane, gimnastičke dvorane, dvorane za boks, kuglane, svlačionica), tenis centar Vukovar (6 otvorenih zemljanih terena), plivalište i sportsko rekreacijski centar Lijeva bara (terena za košarku, nogomet tenis i odbojku, te uređeni prostori za borilačke sportove). (Grad Vukovar, 2018.)

Grad Vukovar broji 5 gradskih tvrtki u svojem vlasništvu. Komunalac d.o.o. za komunalno gospodarstvo čija je glavna djelatnost pružanje usluga sakupljanja i prijevoza otpada uz ostale sektore i poslovne jedinice. Vodovod grada Vukovara koji potječe iz 1913. godine, te brine za proizvodnju i distribuciju vode, te odvodnju. Za proizvodnju, distribuciju i opskrbu toplinskom energijom zaduženo je trgovačko društvo Tehnostan d.o.o. Također, važnu ulogu u razvoju gospodarstva I osiguravanju uvjeta poslovanja za brojne sadržaje i poduzetničke inicijative imaju Vukovarska gospodarska zona i Vukovarska razvojna agencija. (Grad Vukovar, 2018.)

4.6. Porezne olakšice

Olakšice za potpomognuta područja i Grad Vukovar uvedene su od 1. siječnja 2014. prema Odluci Vlade RH prema stupnju razvijenosti te su zamijenile dotadašnje olakšice za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinaka područja.

Prema Zakonu o porezu na dohodak u članku 43., “porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50 %

zaposlenika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, odnosno na području Grada Vukovara, ne plaćaju porez na dobit.”

Prema članku 55, Zakona o porezu na dohodak, “Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, odnosno na području Grada Vukovara, oslobođeni su plaćanja poreza na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima.”

5. Analiza proračuna Grada Vukovara u razdoblju od 2015. do 2019.godine

Prema Zakonu o proračunu, „*proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primitci te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu, u skladu sa zakonom*“ (Zakon o proračunu, NN 87/08). Sastoji se od tri djela: općeg djela, posebnog djela i plana razvojnih programa.

Opći dio proračuna čini račun prihoda i rashoda te račun financiranja. Posebni dio proračuna čini plan rashoda i izdataka iskazan prema vrstama te raspoređen po programima koji se sastoje od plana aktivnosti i projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Plan razvojnih programa je dokument sastavljen za trogodišnje razdoblje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja. (Zakon o proračunu, NN 136/12)

5.1. Analiza prihoda Grada Vukovara u promatranom razdoblju

Prema općeprihvaćenoj definiciji, „*prihod je priljev novca ili druge imovine neke institucije (države, poduzeća ili dr. organizacije) zbog njezine gospodarske aktivnosti. Obično je riječ o priljevu zbog prodaje roba i usluga te realne ili financijske imovine*” (Hrvatska enciklopedija, 2020). Prihodi i primitci koji pripadaju jedinici lokalne samouprave iskazani prema bruto-načelu koriste se u financiranju rashoda, funkcija i programa tijela jedinica lokalne samouprave.

Evidencija financijskih transakcija lokalne jedinice odnosno sustavno praćenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka provodi se pomoću proračunskih klasifikacija. Jedna od njih je ekonomska klasifikacija koja prikazuje prihode i primitke po vrstama te rashode i izdatke prema ekonomskoj namjeni kojoj služe. Računi ekonomske klasifikacije razvrstani su u razrede (prva razina), skupine (druga razina), podskupine (treća razina), odjeljke (četvrta razina) i osnovne račune (peta razina), a za dodatne potrebe mogu se otvarati analitički računi. (Pravilnik o proračunskim kvalifikacijama, NN 87/08.) Nadalje, prihodi se prema ekonomskoj klasifikaciji dijele na: prihodi od poreza, doprinosi na obvezna osiguranja, pomoći, prihodi od imovine, prihodi od pristojbi i naknada, ostali prihodi i prihodi od prodaje nefinancijske imovine. (Zakon o proračunu, NN 136/12) Sukladno navedenom, u nastavku slijedi tablica koja

daje prikaz prihoda poslovanja Grada Vukovara prema ekonomskoj klasifikaciji za razdoblje od 2015. do 2019. godine.

Tablica 2 Prihodi poslovanja Grada Vukovara u razdoblju od 2015. do 2019.

KATEGORIJA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Prihodi od poreza	26.284.329	21.747.509	11.938.718	61.124.473	66.751.225
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	46.591.052	91.761.056	112.455.822	83.607.913	77.172.636
Prihodi od imovine	2.896.764	2.514.476	2.996.758	4.355.197	4.160.655
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi	12.595.492	10.464.775	9.048.132	10.768.793	11.838.212
Prihodi od prodaje, prihodi od donacija	866.215	13.463.222	4.026.388	1.386.705	944.749
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	466.962	1.541.463	1.667.247	460.294	1.077.351
Prihodi od prodaje neproizv. dug. imovine	2.278.662	2.984.911	3.551.573	3.649.321	2.132.199
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	18.909.020	9.085.202	8.204.434	5.741.773	4.511.474
UKUPNI PRIHODI POSLOVANJA	110.888.496	153.562.614	153.889.072	171.094.469	168.588.501

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija - lokalni proračuni

U Tablici 2 je vidljiva struktura prihoda Grada Vukovara rasčlanjena prema kategorijama, promatrana u petogodišnjem razdoblju te izražena u kunama. Prema prikazanom, najmanji ukupni prihodi poslovanja su ostvareni na početku promatranog razdoblja, odnosno 2015. godine, u iznosu od 110,9 milijuna kuna. Najveći udio prihoda dolazi iz pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (46,6 milijuna kuna) dok se od stavki koje su donijele

prihod, najmanje uprihodilo od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda u iznosu od gotovo 467 tisuća kuna.

S druge strane, ukupni prihodi poslovanja dostižu najveći iznos 2018. godine kada su iznosili 171,1 milijun kuna, pri čemu najveći i najmanji iznosi prihoda dolaze iz istih stavki kao i na početku razdoblja, od čega prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna čine 83,6 milijuna kuna, što je gotovo 40 milijuna kuna više u odnosu na 2015. godinu, dok se najmanje uprihodilo od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda u približnom iznosu od 460 tisuća kuna, što je međutim manje nego 2015. godine. Također, treba napomenuti kako iz doprinosa na obvezna osigurnja, nadležnog proračuna, od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti te od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine grad nije ostvario nikakav prihod. Promatrajući ukupne prihode Grada Vukovara možemo zaključiti da grad iz godine u godinu ostvaruje najveće prihode od pomoći iz inozemstva i od drugih subjekata koji se nalaze unutar općeg proračuna, a da od određenih prihoda razvrstanih prema ekonomskoj klasifikaciji ne ostvaruje nikakve prihode dugi niz godina.

Kako bismo detaljnije analizirali prihode Grada Vukovara potrebno je utvrditi iz kojih stavki se uprihoduje najviše novca. To su prihodi od poreza, prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar proračuna te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada. Stoga, prvo slijedi analiza poreznih prihoda koji su prikazani u sljedećoj tablici.

Tablica 3 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Porez i prirez na dohodak	24.409.612	19.984.033	9.404.086	56.580.722	62.033.767
Porezi na imovinu	1.149.334	960.385	2.054.420	4.056.272	4.241.805
Porezi na robu i usluge	725.383	803.091	480.212	487.479	475.653

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija - lokalni proračuni

U tablici 3 je prikazana struktura prihoda od poreza koje lokalna jedinica ostvaruje tijekom promatranog petogodišnjeg razdoblja. Najveći udio poreznih prihoda dolazi iz poreza i prireza

na dohodak koji imaju trend pada od 2015. godine kada su iznosili 24,4 milijuna kuna do 2017. godine kada iznose samo 9,4 milijuna kuna. Međutim, 2018. godine dolazi do nagle promjene padajućeg trenda, kada prihodi od poreza i prireza na dohodak strmovito rastu na 56,58 milijuna kuna te 2019. godine dosežu vrhunac promatranog razdoblja sa iznosom od preko 62 milijuna kuna. Sljedeći po iznosu su prihodi od poreza na imovinu koji, izuzev 2016. godinu, bilježe konstantan trend rasta te su se u petogodišnjem razdoblju povećali gotovo za 4 puta, s 1,15 milijuna prihoda 2015. godine na 4,24 milijuna prihoda 2019. godine. Na kraju, najmanje poreznih prihoda se ostvaruje od poreza na robu i usluge koji od 2016. godine kada je ostvario maksimalan prihod promatranog razdoblja (803 tisuće kuna), bilježe pad. Iz navedene analize možemo zaključiti kako je za porast ukupnih poreznih prihoda u promatranom razdoblju najviše zaslužan ogromni rast prihoda od poreza i prireza na dohodak u 2018. i 2019. godini. Kako je ranije rečeno pri analizi ukupnih prihoda poslovanja, prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna čine najveći udio u prihodima Grada Vukovara, a struktura navedenih prihoda vidljiva je u sljedećoj tablici.

Tablica 4 Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Pomoći od inozemnih vlada	0	0	3.577.164	0	0
Pomoći od međ. org. te institucija i tijela EU	168.690	0	36.029	362.875	2.413.247
Pomoći proračunu iz drugih proračuna	27.326.818	47.750.924	98.611.479	62.792.212	55.019.192
Pomoći od izvanproračunskih korisnika	13.532.324	29.133.707	4.884.324	4.089.533	3.231.329
Pomoći izravnjanja	5.278.146	5.316.631	5.324.388	5.314.371	13.429.921
Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	285.074	0	0	0	0
Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	0	9.559.794	22.438	11.048.922	3.078.947

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

Iz tablice 4 je vidljivo kako pomoći proračunu iz drugih proračuna čine daleko najznačajnije prihode ove kategorije, pri čemu su navedeni prihodi rasli za nekoliko puta od 2015. godine do svog vrhunca 2017. godine kada iznose 98,6 milijuna kuna. Potom slijedi silazni trend u 2018. I 2019. godini te se gotovo prepolovljuju na 55 milijuna kuna. Također, neobičan je trend stavke pomoći od izvanproračunskih korisnika, čiji prihodi u promatranom razdoblju prvo rastu sa 13,5 milijuna kuna na 29,1 milijun kuna, da bi u naredne 3 godine iznosili manje od 5 milijuna kuna, a u 2019. godini čak i manje od 4 milijuna kuna. Također, značajne prihode Grad Vukovar generira kroz razne pristojbe, naknade i doprinose, a njihova je struktura prikazana u narednoj tablici.

Tablica 5 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Upravne i administrativne pristojbe	1.179.001	1.229.976	704.743	795.666	857.830
Prihodi po posebnim propisima	1.691.935	1.095.302	851.595	2.179.545	2.370.303
Komunalni doprinosi i naknade	9.724.556	8.139.497	7.491.794	7.793.582	8.610.079

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

Iz tablice 5 je vidljivo da komunalni doprinosi i naknade donose mnogo veći prihod proračunu Grada Vukovara nego ostale pristojbe i doprinosi od 2015. do 2019. godine. Iznosi komunalnih doprinosa i naknada u promatranom razdoblju se kreću u rasponu od 9,7 milijuna kuna (2015. godine) do 7,5 milijuna kuna (2017. godine) te u zadnje 2 godine prikazuju trend rasta, koji bi u 2020. mogao opet promjeniti smjer s obzirom na prekid ili smanjeni opseg rada firmi uzrokovan pandemijom COVID-19. Nadalje, upravne i administrativne pristojbe u 2015. i 2016. godini su imale znatno veće prihode nego u sljedeće 3 godine, iako je nakon 2017. prisutan lagani trend rasta.

5.2. Analiza rashoda u promatranom razdoblju

Kao što je provedena analiza prihoda grada Vukovara za razdoblje od 2015. do 2019. godine, tako će se provesti i analiza rashoda.

Prema općeprihvaćenoj definiciji, „*rashodi su smanjenje ekonomskih koristi tijekom obračunskoga razdoblja u obliku smanjenja imovine ili povećanja, odn. nastanka obveza, koje ima za posljedicu smanjenje glavnice ili kapitala*” (Hrvatska enciklopedija,2020). Rashodi se, prema ekonomskoj klasifikaciji, dijele na subvencije, materijalne rashode, rashode koje se odnose na zaposlene, financijske rashode, pomoći koje su dane u inozemstvo i koje su unutar općeg proračuna, naknade kućanstvima, odnosno građanima iz osiguranja te na ostale rashode, a njihova struktura za Grad Vukovar je predočena u sljedećoj tablici.

Tablica 6 Ekonomska klasifikacija rashoda Grada Vukovara od 2015. do 2019.

KATEGORIJA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Rashodi za zaposlene	12.386.227	12.946.084	13.110.778	14.128.785	15.063.920
Materijalni rashodi	41.513.137	49.610.677	37.717.928	41.636.142	45.100.210
Financijski rashodi	185.149	224.272	187.311	197.799	287.474
Subvencije	4.881.604	7.037.711	7.194.994	5.361.838	6.019.075
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	21.515.026	20.949.769	24.641.709	24.830.788	34.468.257
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja	4.648.624	5.306.410	4.845.939	4.778.630	4.754.419
Ostali rashodi	18.860.455	19.746.930	13.109.819	13.327.765	12.189.588
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	60.482	365.176	122.681	151.000	285.411
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	20.329.626	30.494.664	29.366.165	73.472.136	27.760.956
UKUPNI RASHODI	124.380.330	146.681.693	130.297.324	177.884.883	145.935.310

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

Tablica 6 prikazuje veličinu i strukturu ukupnih rashoda u kunama, prema kojoj su ukupni rashodi proračuna bili najveći u 2018. godini (177,8 milijuna kn), gdje su rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine činili najveći dio od 73,4 milijuna kuna. Najznačajnija razlika u rashodima 2018. godine za razliku od ostalih godina uočavamo u rashodima za nabavu nefinancijske imovine, to jest točnije u dodatnim ulaganjima na nefinancijskoj imovini. Također, rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pogramjenih vrijednosti, rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine i rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini nisu postojali 2018. godine. Najmanji ukupni rashodi proračuna iznosili su 124,3 milijuna kn i to u 2015. godini, od kojih najveći dio čine materijalni rashodi (41,5 milijuna kn), dok rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti, rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine i rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini ni te godine nisu postojali.

Promatrajući ukupne rashode Grada Vukovara može se primijetiti kako grad najviše novca izdvaja za materijalne rashode koji pokazuju lagani rast iz godine u godinu. Zatim, od većeg značaja su i pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, te rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

Nadalje, jedna od stavki koja utječe na ukupne rashode su rashodi za zaposlene koji se dijele na plaće, doprinose na plaće te ostale rashode za zaposlene što je vidljivo u sljedećoj tablici.

Tablica 7 Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Plaće	10.563.852	11.028.084	11.061.365	11.750.632	12.494.067
Ostali rashodi za zaposlene	108.842	80.303	137.230	372.079	508.937
Doprinosi na plaće	1.713.533	1.837.697	1.912.183	2.006.074	2.060.916

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

U tablici 7 su prikazani rashodi za zaposlene koje je Grad Vukovar izdvojio kroz promatrano razdoblje. Najvećim dijelom se izdvaja za plaće isplaćene radnicima, koji pokazuju konstantan rast iz godine u godinu, a taj rast logičnim slijedom prate i doprinosi za plaće. Tako su davanja

za plaće najmanje iznosila na početku promatranog razdoblja (10,56 milijuna kuna), a najviše 2019. godine kada su rashodi za plaće iznosili 12,94 milijuna kuna. S druge strane, ostali rashodi za zaposlene također imaju stalan rast, izuzev 2016. godine kada su oni bili najmanji. Materijalni rashodi čine najveći udio ukupnih rashoda u svakoj godini promatranog razdoblja, a njihova struktura je prikazana u narednoj tablici.

Tablica 8 Materijalni rashodi

Materijalni rashodi	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Naknade troškova zaposlenima	204.016	282.258	387.014	521.533	660.317
Rashodi za materijal i energiju	2.499.991	2.529.623	2.497.848	2.931.454	3.081.007
Rashodi za usluge	31.965.842	40.920.178	27.488.512	31.682.751	35.265.786
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	205.975	179.712	124.026	107.815	66.805
Ostali nespomn. rashodi posl.	6.637.313	5.698.906	7.220.528	6.392.589	6.026.295

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

Rashodi za usluge su najznačajniji dio materijalnih rashoda i obuhvaćaju pružanje usluge pošte, prijevoza, telefona, komunalne usluge i usluge propagande i informiranja. Kretanje ovih rashoda tijekom promatranog razdoblja je promjenjivo. Najviše se izdvojilo 2016. godine kada su rashodi za usluge iznosili 40,92 milijuna kuna, da bi naredne godine imali najmanji iznos u promatranom razdoblju od 27,49 milijuna kuna. Nakon naglog pada, uslijedio ponovni rast ovih rashoda do razine od 35,27 milijuna kuna koliko su iznosili 2019. godine. Suprotno rashodima za usluge, rashodi za materijal i energiju su bili konstantni, osim skoka 2018. godine na 2,9 milijuna kuna u odnosu na 2,5 milijuna kuna u prethodnoj godini. Također, naknade troškova zaposlenima i naknade troškova osobama izvan radnog odnosa čine skupinu koja nije toliko značajna u ukupnim materijalnim rashodima, no njihovog kretanje u promatranom razdoblju je obrnuto. Naknade troškova zaposlenima su redovito rastle, dok su u isto vrijeme naknade troškova osobama izvan radnog odnosa padale. Nadalje, Grad Vukovar je u

promatranom razdoblju izdvajao značajna sredstva za nabavu dugotrajne imovine kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 9 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine

Rashodi za nabavu proiz. dug. imovine	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Građevinski objekti	15.841.545	26.317.632	27.639.261	71.392.179	25.799.644
Postrojenja i oprema	1.986.204	3.028.434	1.297.976	503.981	1.122.594
Prijevozna sredstva	487.870	73.560	0	373.800	69.700
Nematerijalna proizvedena imovina	2.014.007	1.075.038	428.928	1.202.176	769.018

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

U strukturi rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine kao najznačajnija komponenta ističu se građevinski objekti. U promatranom razdoblju, rashodi za građevinske objekte su rasli sve do 2018. godine kada su doživjeli ogroman porast s 27,64 milijuna kuna na 71,39 milijuna kuna što je ujedno i najveći iznos rashoda u promatranom razdoblju. Naredne godine navedeni rashodi su se vratili na razinu od 2016. i 2017. godine u iznosu od oko 26 milijuna kuna. Nadalje, rashodi za postrojenja i opremu su u 2015. i pogotovo 2016. godini bili znatno veći nego u sljedeće 3 godine, što ukazuje da je došlo do promjene u planu nabave novih postrojenja i opreme. Također, u stavci rashodi za prijevozna sredstva u 2017. godini stoji 0, što ukazuje da Grad Vukovar u toj godini nije obnavljao svoj vozni park, što nije slučaj u preostale 4 godine.

6. Rezultati istraživanja i rasprava

Da bismo utvrdili je li u promatranom razdoblju postojao proračunski suficit ili deficit potrebno je usporediti ukupne prihode i ukupne rashode prikazane u tablici.

Tablica 10 Ukupni prihodi i rashodi

KATEGORIJA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
UKUPNI PRIHODI POSLOVANJA	110.888.496	153.562.614	153.889.072	171.094.469	168.588.501
UKUPNI RASHODI	124.380.330	146.681.693	130.297.324	177.884.883	145.935.310

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

Tablica 10 prikazuje kako je na početku promatranog razdoblja 2015. godine postojao deficit u proračunu u iznosu preko 13,5 milijuna kuna, da bi u 2016. i 2017. godini bio ostvaren suficit proračuna od 6,9 odnosno 23,5 milijuna kuna, nakon čega slijedi ponovni deficit od 6,7 milijuna kuna u 2018. godini odnosno suficit od 22,5 milijuna kuna u 2019. godini. Gledajući promatrano razdoblje, Grad Vukovar posluje u plusu te uspijeva pokriti gubitke nastale u 2015. i 2018. godini.

Da bismo utvrdili kako je u 2015. i 2018. godini nastao deficit u proračunu Grada Vukovara, promotrit ćemo promjene u stavkama koje su ostvarile najviše prihoda, odnosno rashoda, prikazanih u tablici.

Tablica 11 Naznačajnije prihodovne i rashodovne stavke

KATEGORIJA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	46.591.052	91.761.056	112.455.822	83.607.913	77.172.636
Materijalni rashodi	41.513.137	49.610.677	37.717.928	41.636.142	45.100.210

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

U tablici 11 je vidljivo da su 2015. godine pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna iznimno niske u odnosu na ostale godine, dok su materijalni rashodi, kao najveći

rashodi u na istoj razini kao i ostalih promatranih godina. No, u 2018. promatrana prihodovna stavka iznosi 83, 6 milijuna kuna, što je duplo više nego promatrana rashodovna stavka, što nije bio slučaj 2015. godine. Prema, možemo utvrditi da je deficit u 2018. godini nije nastao zbog promjene promatranih stavki te trebamo promotriti promjene ostalih stavki prikazanih u sljedećoj tablici.

Tablica 12 Ostale prihodovne i rashodovne stavke

KATEGORIJA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Prihodi od poreza	26.284.329	21.747.509	11.938.718	61.124.473	66.751.225
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	18.909.020	9.085.202	8.204.434	5.741.773	4.511.474
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	20.329.626	30.494.664	29.366.165	73.472.136	27.760.956

Izvor: obrada autora prema podacima Ministarstva financija-lokalni proračuni

Iako su prihodi od prodaje dugotrajne imovine 2015. godine bili najviši u promatranom razdoblju, to nije bilo dovoljno da nadoknadi niže prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. S druge strane, došlo je do znatnog porasta prihoda od poreza te smanjenja prihoda od prodaje proizvedene dugotrajne imovine u 2018. godini, dok su rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, točnije nabave građevinskih objekata enormno porasli u 2018. godini te upravo zbog te nabave možemo pretpostaviti da je nastao deficit u 2018. godini.

7. Zaključak

Grad Vukovar kao jedinica lokalne samouprave svake godine donosi proračun i informira javnost o raspoloživim sredstvima i najvažnijim ciljevima fiskalne godine. Analiza prihoda i rashoda proračuna Grada Vukovara u razdoblju od 2015. do 2019. godine vodi do zaključka da Grad Vukovar u dva navrata, 2015. i 2018. godine ostvaruje deficit u iznosu od oko 13,5 milijuna kuna i 6,7 milijuna kuna, respektivno. Navedena tvrdnja odbacuje postavljenu hipotezu seminarskog rada koja glasi „ Grad Vukovar je u razdoblju od 2015. do 2019. godine konstantno ostvarivao proračunski suficit“. No važno je napomenuti da Grad Vukovar ostvareni deficit u navedenim godinama uspjeva nadoknaditi 2016. I 2019. godine kada 2016. Godine ostvaruje suficit od 6,9 milijuna kuna I 2019. Godine od 22,5 milijuna kuna. Također je potrebno naglasiti da pored 2016. I 2019. Godine, grad ostvaruje proračunski suficit od 23,5 milijuna kuna i u 2017. Godini. U konačnici grad u promatranom razdoblju posluje u plusu te uspjeva podmiriti gubitke ostvarene u spomenutim godinama. Vukovar ostvaruje najviše prihoda od pomoći inozemnih vlada, međunarodnih organizacija i drugih subjekata unutar općeg proračuna dok s druge strane najviše rashoda ostvaruje kroz materijalne rashode odnosno rashode za razne usluge, materijal, energiju i dr.

Grad Vukovar je do sada pomoću EU fondova realizirao velik broj projekata, programa i zadataka poput izgradnje poduzetničkog inkubatora “BIC”, programa za zapošljavanje žena pod nazivom “Zaželi” i brojnih drugih. Projekti su bili usmjereni na razvoj grada, no pandemija nastala na globalnoj razini zbog virusa COVID-19 u 2020. godini će zasigurno ostaviti utjecaja i na proračun samog Grada Vukovara u narednim godinama.

Popis literature

1. Državni zavod za statistiku (2011.) *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.* Dostupno na: <https://www.dzs.hr/hrv/censuses/census2011/results/censustabshtm.htm> (pristupljeno 29.12.2020.)
2. Grad Vukovar (2018.) *Odgojno-obrazovne ustanove.* Dostupno na: <https://www.vukovar.hr/odgojno-obrazovne-ustanove> (pristupljeno 3.1.2021.)
3. Grad Vukovar (2018.) *Povijest grada Vukovara.* Dostupno na: <https://www.vukovar.hr/grad-vukovar> (pristupljeno 30.12.2020.)
4. Grad Vukovar (2018.) *Upravni odjeli.* Dostupno na: <https://www.vukovar.hr/gradska-uprava/ustrojstvo-grada> (pristupljeno 4.1.2021.)
5. Grad Vukovar (2018.) *Upravni odjel za prostorno uređenje, provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje i upravljanje gradskom imovinom.* Dostupno na: <https://www.vukovar.hr/gradska-uprava/ustrojstvo-grada/upravni-odjel-za-prostorno-uredenje-provedbu-dokumenata-prostornog-uredenja-i-gradnje-i-upravljanje-gradskom-imovinom> (pristupljeno 4.1.2021.)
6. Grad Vukovar (2018.) *Upravni odjel za kulturu, obrazovanje, sport, branitelje, socijalnu politiku i civilno društvo.* Dostupno na: <https://www.vukovar.hr/gradska-uprava/ustrojstvo-grada/upravni-odjel-za-kulturu-obrazovanje-sport-branitelje-socijalnu-politiku-i-civilno-drustvo> (pristupljeno 4.1.2021.)
7. Grad Vukovar (2018.) *Vukovarsko gospodarstvo.* Dostupno na: <https://www.vukovar.hr/255-nekategorizirano/2788-vukovarsko-gospodarstvo#> (pristupljeno 3.1.2021.)
8. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje(2020.). Prihod. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=50325> (pristupljeno 5. 1. 2021.)
9. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje(2020.). *Rashodi.* Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=51853> (pristupljeno 6. 1. 2021.)
10. Hrvatski zavod za zapošljavanje (2021.) *Registrirana nezaposlenost.* Dostupno na: <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1> (pristupljeno 29.12.2020.)
11. Karta Hrvatske (2020.) *Mapa Vukovar.* Dostupno na: <https://www.kartahr.com/mapa-vukovar/> (pristupljeno 30.12.2020.)

12. Ministarstvo financija Republike Hrvatske (2020.) *Financijski izvještaji JLP(R)S*. Dostupno na: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/financijski-izvjestaji-jlp-r-s/203> (pristupljeno 4.1.2020.)
13. Narodne novine (2010.) *Pravilnik o proračunskim klasifikacijama* (NN 87/08). Dostupno na: [Pravilnik o proračunskim klasifikacijama \(nn.hr\)](https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-(regionalnoj)-samoupravi) (pristupljeno 6.1.2021.)
14. Narodne novine (2020.) *Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi* (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20.) Dostupno na: [https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-\(regionalnoj\)-samoupravi](https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-(regionalnoj)-samoupravi) (pristupljeno 2.1.2021.)
15. Narodne novine (2021.) *Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara* (NN 44/01, 90/05, 80/08, 38/09, 148/13). Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/685/Zakon-o-obnovi-i-razvoju-Grada-Vukovara> (pristupljeno 12.09.2021.)
16. Narodne novine (2021.) *Zakon o porezu na dobit* (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14). Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (pristupljeno 3.1.2021.)
17. Narodne novine (2021.) *Zakon o porezu na dohodak* (NN 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 43/13, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14, 143/14). Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak> (pristupljeno 3.1.2021.)
18. Narodne novine (2015.) *Zakon o proračunu* (NN 87/08, 136/12, 15/15). Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu> (pristupljeno 6.1.2021.)
19. Živić Dražen (2010.) *Je li Vukovar (bio) srpski grad*. Dostupno na: https://www.pilar.hr/wp-content/images/stories/dokumenti/zbornici/43/Zbornik_VU_sv42-103.pdf (pristupljeno 29.12.2020.)
20. Živić Dražen (2012.) *Izazovi i mogućnosti poslijeratne revitalizacije Grada Vukovara*. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/86472> (pristupljeno 12.09.2021.)

Popis tablica

Tablica 1 Popis stanovništva Grada Vukovara u razdoblju od 1910.-2011. godine.....	6
Tablica 2 Prihodi poslovanja Grada Vukovara u razdoblju od 2015. do 2019.....	11
Tablica 3 Prihodi od poreza	12
Tablica 4 Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna.....	13
Tablica 5 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	14
Tablica 6 Ekonomska klasifikacija rashoda Grada Vukovara od 2014. do 2019.	15
Tablica 7 Rashodi za zaposlene	16
Tablica 8 Materijalni rashodi	17
Tablica 9 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.....	18
Tablica 10 Ukupni prihodi i rashodi	19
Tablica 11 Naznačajnije prihodovne i rashodovne stavke.....	19
Tablica 12 Ostale prihodovne i rashodovne stavke	20